

điểm đó chỉ mất cân đối có 807.813, 48 đô la. Như vậy, số tiền chênh lệch là rất lớn, chênh lệch tới 3,826 triệu đô la. Vậy 3,826 triệu đô la đi đâu ? Thất thoát như thế nào và vào túi ai ? Nếu dừng ở đây thì có nghĩa là chấp nhận mất trắng 3,826 triệu đô la của Nhà nước.

Đây là tài sản lớn của Nhà nước và nhân dân, các cơ quan thẩm quyền có trách nhiệm phải tìm cho ra, thu hồi cho bằng được. Như vậy, rõ ràng xét về góc độ kinh tế, vụ án Cimexcol Minh Hải chưa thể khép lại.

Nhằm góp phần làm rõ thêm vấn đề này, chúng tôi đăng tiếp bài viết dưới đây của Phạm Như và Ngọc Quang gửi từ Minh Hải, Tòa soạn mới nhận được.

Ngày 9/11/1993, Đoàn thanh tra xử lý tài chính Công ty Cimexcol (thành lập từ năm 1989) được phép báo cáo kết quả trước ủy ban Nhân dân Tỉnh, và liền theo đó Ủy ban Nhân dân Tỉnh thành lập Tổ thẩm định để kiểm tra lại số liệu trong báo cáo đó. Sau một tuần làm việc, các văn bản thẩm định được các bên cùng ký tên, đóng dấu (gồm : Tổ trưởng Tổ thẩm định Mai Hữu Chính, Trưởng đoàn thanh tra xử lý tài chính Cimexcol Nguyễn Xuân Thái, nguyên Giám đốc Cimexcol Nguyễn Văn Thái và Giám đốc Cimexcol hiện nay Trần Việt Trung).

Tại cuộc họp của Ủy ban Nhân dân Tỉnh nghe đoàn báo cáo cũng như các văn bản thẩm định đều khẳng định tính pháp lý của các văn bản báo cáo của Đoàn thanh tra xử lý tài chính Cimexcol – và một lần nữa Tổ thẩm định đã bác bỏ con số 4,62 triệu đô la mất cân đối của Cimexcol, do Giám đốc Nguyễn Văn Thái nêu ra là "không đủ tính pháp lý, không có cơ sở, không chính xác". Dựa trên những số liệu trong báo cáo của Đoàn, Tổ thẩm định cho rằng ở thời điểm 30/9/1987

Cimexcol mất cân đối 1.191.093 đô la so với 807.81,48 đô la của Đoàn thanh tra xử lý tài chính báo cáo thì tăng 383.498 đô la. Nguyên nhân là do Đoàn tính trùng lặp khoản nợ phải trả nên phải loại ra 219.667 đô la, phải nộp bổ sung khoản chênh lệch ngoại thương và chiết khấu thương nghiệp là 163.927 đô la.

Sự chênh lệch giữa hai con số trên đây là do có sự khác nhau về cách nhìn nhận và cách tính. Khi ký vào văn bản thẩm định, Trưởng đoàn thanh tra xử lý tài chính Cimexcol Nguyễn Xuân Thái ghi ý kiến của mình là Đoàn không chấp nhận số mất cân đối trên 200.000 đô la và tài khoản 42 (chiết khấu thương nghiệp) là hoạt động kinh tế phát sinh 30.187 đô la mà Tổ thẩm định đưa vào khoản phải nộp ngân sách Nhà nước và bổ sung vốn lưu động là không hợp lý vì tại thời điểm này tình trạng tài chính Công ty mất cân đối, hạch toán đầu vào không đủ, lợi nhuận chênh lệch ngoại thương giả tạo và ông Nguyễn Xuân Thái thừa nhận thời điểm này Cimexcol mất cân đối 807.957 đô la thay vì con số mất cân đối của Đoàn nêu ra trước đây là 807.813,48 đô la.

Ở thời điểm tiến hành thẩm định, lại phát hiện hai con số liên quan đến việc cân đối tài chính của Cimexcol – Đó là trong văn bản báo cáo đề ngày 16/10/1993 của Giám đốc Cimexcol Trần Việt Trung về công nợ phải trả đến 30/9/1987 và kết quả thanh toán công nợ sau 30/9/1987 thu bán hàng hoá tồn kho về ngoại tệ 1.684.816 đô la là khớp với số liệu thẩm định, còn về tiền đồng Việt Nam thì Cimexcol đã thu được 536.714.380 đồng, trong khi Tổ thẩm định chỉ ghi nhận 335.055.855 đồng.

Còn một loạt những con số “nằm im” trong văn bản báo cáo của Đoàn thanh tra xử lý tài chính mà đoàn trước đây

cũng như Tổ thẩm định chưa xử lý đưa vào cân đối tài chính của Cimexcol : như 256.489 đô la hùn tàu Duyên Hải với Thái Bình Công ty, 580.000 đô la thanh toán thừa ở Bộ Vật tư, 200.000 đô la đầu tư hai xí nghiệp gỗ; 500.000 đô la nộp ngân sách, 190.000 đô la công nợ, 230.000.000 đồng (VN) và gần 800 tấn lúa để xây nhà ở, trường học, trạm xá chi thị xã Bạc Liêu, huyện Đầm Dơi, huyện Vĩnh Lợi. Ngoài ra, còn hàng ngàn mét khối gỗ ở Gia Lai – Kon Tum và đầu tư xây dựng, sửa chữa trụ sở, nhà khách, hội trường Tỉnh ủy...

Bên cạnh đó, trong báo cáo của đoàn đề cập nhiều trường hợp do quản lý tài chính lỏng lẻo, bán đổ, bán tháo tài sản có dấu hiệu tiêu cực và thất thoát lớn. Riêng đoàn xe của Cimexcol gần 300 chiếc, Giám đốc Nguyễn Văn Thái bỏ ngoài sổ sách gần 100 chiếc và một số xe không có gốc ngoại tệ chưa đưa vào cân đối. Nghiêm trọng hơn là định mức hao mòn tài sản cố định 33,6% “để huy động” khấu hao là không hợp lý. Riêng đoàn xe phần lớn sử dụng từ hai năm trở lại mà định mức khấu hao như thế là vượt quy định của Nhà nước cho phép khoảng 10% -12%. Theo bản báo cáo của đoàn, chỉ tính xung quanh việc thanh lý đoàn xe có gốc ngoại tệ đã làm thiệt hại cho đơn vị khoảng 1,673 triệu đô la!!!

Cimexcol là đơn vị ra đời vào thời kỳ chuyển tiếp từ cơ chế quan liêu bao cấp sang cơ chế hạch toán kinh doanh, tự tìm vốn, tự hoàn vốn ... và lãnh đạo tỉnh Minh Hải coi đây là mô hình thử nghiệm, được miễn nộp ngân sách ba năm đầu ... Nhìn từ góc độ đó thì con số mất cân đối 807.813,48 đô la trong báo cáo của đoàn thanh tra xử lý tài chính là đúng đắn, là phù hợp trong cân đối và cũng trên cơ sở đó con số 2,5 triệu đô la cần được tiếp tục xem xét, nhìn nhận một cách đầy đủ trong việc cân đối tài chính, xem trong gần 3 năm kinh

doanh lãi hay lỗ? Có hiệu quả hay gây hậu quả nghiêm trọng ? Và phải trên cơ sở tính đúng tính đủ của thời kỳ “tiền Cimexcol” thì mới có cơ sở khẳng định đúng, đủ mức thiệt hại ở thời kỳ “hậu Cimexcol”.

Do hiện trạng tài chính Cimexcol chưa được làm rõ thì con số mất cân đối ở thời kỳ “hậu Cimexcol” được đoàn thanh tra tài chính và tổ thẩm định ghi nhận trên dưới 3 triệu đô la, con số đó chắc chắn còn ở mức dao động không nhỏ.

Đối với sự kiện Cimexcol do quá trình diễn biến phức tạp, có sự tranh chấp gay gắt trong sự nhìn nhận về sự thật Cimexcol, nên những con số ở đây đều mang theo những hậu quả rất phức tạp. Con số 4,6 triệu đô la do giám đốc Nguyễn Văn Thái báo cáo Cimexcol mất cân đối ở thời kỳ 30/9/1987 dẫn đến kết luận Cimexcol nợ nước ngoài 5,1 triệu đô la không khả năng thanh toán, một món nợ mà nhân dân Minh Hải phải cùng lưng trả đến đời con cháu. Mặc dù con số 4,6 triệu đô la không có những căn cứ pháp lý nhưng nó vẫn được sử dụng làm một trong những chứng cứ quan trọng để kết tội trong vụ án, con số đó được bảo vệ và tồn tại trong 4 năm qua. Cũng vào thời điểm đó, Ban giám đốc Cimexcol “tiền nhiệm” nêu ra con số Cimexcol lãi 1,4 triệu đô la trong báo cáo của mình thì không được xem xét tới, rồi đến con số mất cân đối 807.812,48 đô la do đoàn thanh tra xử lý tài chính do UBND tỉnh thành lập, có quá trình làm việc tại Cimexcol gần 1 năm lại không được công khai, không được thừa nhận. Vào cuối năm 1992, ông Tống Lê Thắng phó giám đốc Cimexcol, thời kỳ xét xử vụ án và là người theo dõi quá trình thanh xử lý tài chính Cimexcol, trực tiếp yêu cầu lãnh đạo xem xét lại số liệu Cimexcol, rồi sau đó ông Lê Văn Bình, nguyên Chủ tịch UBND tỉnh Minh Hải, người có liên quan trách nhiệm

hình sự trong vụ án này, yêu cầu lãnh đạo Minh Hải xem xét lại, nhưng con số 4,6 triệu đô la vẫn được bảo vệ.

Con số 807.813,48 đô la của đoàn thanh tra xử lý tài chính được công khai, đã khẳng định được tính pháp lý của nó. Song còn lại một hệ thống các con số khoảng trên 2,5 triệu đô la đã được đề cập trong báo cáo của đoàn thanh tra và được thể hiện trong hồ sơ chứng cứ, chưa đưa vào cân đối, là những con số không thể bỏ qua trong việc xem xét tìm hiểu để đi tới sự thật về vụ án Cimexcol Minh Hải.

P.N và N.Q

CHƯƠNG XIII

NGÃY THƠ VÀ TÁO TỘN

Khi Công ty Cimexcol liên doanh Minh Hải – TP Hồ Chí Minh, cùng với Cty Chấn Hưng Miền Núi Lào, gọi tắt là BPKP, thuộc Bộ Quốc Phòng Lào, song song ra đời để hợp tác làm ăn vào năm 1985, thì công cuộc liên kết kinh tế giữa Việt Nam và Lào đã phát triển nhộn nhịp từ hàng chục năm trước, đặc biệt giữa các ngành ở Trung ương và các tỉnh từ Huế đổ ra.

Nhiều văn kiện, nghị quyết của Trung ương 2 nước đã lần lượt ra đời, làm nền tảng chính trị và pháp lý cho công cuộc hợp tác đặc biệt và lâu dài này. Nhưng sự hình thành và hoạt động của Cimexcol và BPKP lại trùng hợp khá lý thú với việc ban hành một nghị quyết có liên quan, của chính phủ Việt Nam, đó là Nghị quyết số 138-HĐBT của Hội đồng Bộ trưởng “*về tổ chức, phân công nhằm thực hiện các nhiệm vụ về liên kết, hợp tác kinh tế giữa nước ta và nước Cộng Hòa Dân chủ Nhân dân Lào trong những năm trước mắt*” do Chủ tịch Phạm Văn Đồng ký ngày 20 tháng 5 năm 1985, mà sau đây là vài đoạn trích dẫn :

“Căn cứ các thỏa thuận giữa Bộ Chính trị Đảng ta với Bộ Chính trị Đảng bạn trong hội đàm đầu năm 1985, Hội đồng Bộ trưởng đã quyết định một số vấn đề về tổ chức, phân công nhằm thực hiện việc liên kết, hợp tác kinh tế giữa nước ta và với nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào như sau :

I. Nhận định tình hình :

Trong mấy năm qua, các ngành các địa phương của ta đã có nhiều cố gắng trong việc thực hiện các nhiệm vụ hợp tác kinh tế, văn hóa với nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào. Quan hệ kết nghĩa giữa các địa phương được mở rộng. Nội dung hợp tác được tập trung vào những mục tiêu quan trọng như phát triển nông nghiệp, lâm nghiệp, xây dựng giao thương, thăm dò tài nguyên ... Các hình thức hợp tác gia công, nhận thầu, trao đổi hàng hóa dịch vụ kỹ thuật được mở rộng. Nguyên tắc hai bên cùng có lợi, có ưu tiên, ưu đãi cho nhau đã được chú ý vận dụng. Việc hợp tác kinh tế, văn hóa ngày càng phát triển và đem lại hiệu quả, đã góp phần củng cố tình đoàn kết và sự tin cậy lẫn nhau. Tuy nhiên, trong một thời gian ngắn và do khả năng của ta lượng công việc chưa phù hợp. Tình hình đó đã ảnh hưởng đến việc mở rộng hợp tác giữa ta với bạn.

II. Yêu cầu và nội dung trong hợp tác kinh tế văn hóa với bạn trong những năm tới và phân công trách nhiệm :

- Nội dung hợp tác :

Hợp tác sản xuất lương thực, thực phẩm, mở rộng việc trao đổi hàng tiêu dùng ; khai thác tài nguyên, trước mắt là gỗ, xây dựng đường giao thông, chú trọng các tuyến đường ra biển Việt Nam, tìm kiếm, thăm dò tài nguyên ; giúp bạn đẩy mạnh xuất nhập khẩu hàng hóa qua phía đông ; cung cấp

chuyên gia và đào tạo cán bộ cho bạn. Phải rất coi trọng việc liên kết, hợp tác toàn diện giữa các địa phương, đặc biệt là giữa tỉnh có chung biên giới theo hướng kết hợp xây dựng, phát triển kinh tế với củng cố quốc phòng, an ninh, xây dựng biên giới hữu nghị và hậu phương chiến lược tựa lưng vào nhau giữa hai nước.

- Phân công trách nhiệm :

1. Về hợp tác, khai thác gỗ:

1a. Bộ lâm nghiệp :

1b. Các ngành và các địa phương được phát triển tiến hành việc khai thác gỗ theo các phương án đã thoả thuận với bạn, trong kế hoạch chung đã được xét duyệt...

2. Về mở rộng khai thác thạch cao ở Đồng Hấu (Savannakhet)...

3. Về thăm dò và khai thác Ka-li ở Viêng-Chăn...

4. Về tìm kiếm, thăm dò sắt ở Xiêng-Khoang...

5. Về các việc giúp bạn và hợp tác hai bên về nông nghiệp.

Giúp bạn đẩy mạnh sản xuất lương thực, thực phẩm; điều tra quy hoạch vùng lúa Viêng-Chăn, vùng cây công nghiệp Bô-lo-van; Bộ Nông nghiệp có trách nhiệm cùng các ngành liên quan xúc tiến những việc đang làm, đồng thời có kế hoạch triển khai những việc mới đã được thoả thuận. Điều tra, quy hoạch vùng cây công nghiệp Bô-lo-van, cần phải gắn liền với việc xây dựng phương án khai thác vùng cao nguyên của ba nước Việt Nam – Lào – Campuchia.

6. Về trao đổi hàng hoá và gia công.

Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng đã có chỉ thị về việc mở rộng trao đổi hàng hoá với Lào và Campuchia, các ngành cần

xúc tiến những công việc thuộc trách nhiệm của mình. Trước mắt, Bộ Ngoại thương, Ủy ban Nhân dân TP. Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh, các tỉnh kết nghĩa, tùy theo sự thoả thuận với bạn, cần xúc tiến việc giúp TP. Viêng Chăn và các tỉnh của bạn xuất khẩu và nhập khẩu qua Việt Nam, đi đôi với mở rộng việc trao đổi hàng hoá với bạn. Phải hết sức chú ý chất lượng hàng hoá, giá cả, giao nhận hàng và thanh toán.

7. Về xây dựng đường giao thông.

Bộ Giao thông Vận tải có trách nhiệm nghiên cứu và bàn với Bộ Vận tải – Bưu điện của bạn để triển khai kế hoạch hợp tác xây dựng các tuyến đường từ Lào ra biển Việt Nam, bao gồm cả cảng, trước hết là đường 8, đường 9; giúp bạn sửa, quy hoạch mạng lưới giao thông trong nội địa và từ Lào ra biển, chú trọng việc khai thác đường sông và nghiên cứu các tuyến đường sắt; phối hợp với Bộ Ngoại thương trong việc giúp bạn mua tàu và sử dụng tàu biển, sử dụng các cảng của ta để xuất, nhập hàng với nước ngoài.

8. Về đào tạo cán bộ cho bạn.

Bộ Đại học và Trung học chuyên nghiệp, Bộ Giáo dục, Tổng cục Dạy nghề, ủy ban kế hoạch Nhà nước có trách nhiệm cùng Ủy ban Hợp tác kinh tế, văn hoá với Lào và Campuchia nghiên cứu giúp hai nước bạn Lào và Campuchia xây dựng các đề án đào tạo cán bộ thích hợp cho mỗi nước. trước mắt chú trọng đảm bảo tốt hơn việc ăn, ở của học sinh Lào và nâng cao chất lượng đào tạo.

9.....

10. Về việc liên kết, hợp tác giữa các địa phương.

Các tỉnh của ta kết nghĩa với các tỉnh của bạn có trách nhiệm soát xét lại toàn bộ công việc giúp đỡ, hợp tác nhằm đẩy mạnh việc liên kết, hợp tác giữa các địa phương một cách

mạnh mẽ và toàn diện, nhưng có trọng điểm, đặc biệt là giữa các tỉnh có chung biên giới...

So với các ngành ở Trung ương và các địa phương khác thì Cimexcol thuộc hàng sanh sau để muộn đến hàng chục năm. Nhưng so với Nghị quyết trên thì, trừ việc khai thác các tài nguyên khoáng sản, những gì Cimexcol bước đầu thực hiện được đã đáp ứng gần như một cách trọn vẹn những yêu cầu của Trung ương 2 Đảng và 2 Chính phủ.

Báo cáo sau đây của một người đã từng làm công cho Cimexcol, đọc tại Nhà hữu nghị TP. Hồ Chí Minh, ngày 01/12/1987, trong buổi lễ mừng ngày Quốc khánh nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào và kỷ niệm 12 năm giải phóng đất nước Lào, do Phân hội hữu nghị Việt – Lào Tp. Hồ Chí Minh tổ chức, cũng nói lên được phần nào những hoạt động và hoài bão của Cimexcol.

KỶ NIỆM VÀ ƯỚC MƠ

Bài nói chuyện ở Nhà Hữu nghị Thành phố tối 01/12/1987 mừng ngày 2 tháng 12 năm 1987, Quốc khánh nước Cộng Hoà Dân Chủ Nhân Dân Lào, kỷ niệm 12 năm giải phóng đất nước Lào, do Phân hội Hữu nghị Việt – Lào tổ chức.

Vào khoảng cuối năm 1985, Công ty Liên doanh giữa TP. Hồ Chí Minh và Tỉnh Minh Hải hợp tác kinh tế với Lào nhờ tôi

giúp tổ chức một gian hàng hội chợ hỗn hợp giữa Công ty Liên doanh và Công ty Chấn Hưng Miền Núi Lào thuộc Bộ Quốc phòng Lào tại hội chợ Quốc tế Vientiane, mừng ngày Quốc khánh 2 tháng 12 và kỷ niệm 10 năm giải phóng đất nước Lào. Tôi đã nhận lời và đã thực hiện thành công tổ chức này. Có thể nói đây là lần đầu tiên hàng hoá của TP. Hồ Chí Minh và Minh Hải tràn ngập VIENTIANE, cạnh tranh trực diện và có hiệu quả với hàng hoá của Thái Lan, Trung Quốc. Một đ/c cán bộ cao cấp Lào đã vui vẻ nói với tôi : "Lính của các anh có mặt ở đây là ta đã thắng lợi rồi". "Lính của các Anh" là hàng hoá của Việt Nam. Có thể nói đây là lần đầu tiên những thành quả bước đầu của sự hợp tác giữa 2 Công ty đã thu hút được sự chú ý và suy nghĩ của mọi người, từ món đồ chơi trẻ em bằng gỗ đến các trang bị nội thất, từ chính kiến trúc gian hàng làm bằng gỗ Lào và công thợ Việt Nam đến căn nhà tiền chế mà hai Công ty có tham vọng sản xuất hàng loạt để xuất khẩu. Đây là lần đầu tiên những món ăn Việt Nam thu hút đông đảo người dân xứ Lào. Việt kiều và du khách vào quán ăn của gian hàng hợp tác. Đây cũng là lần đầu tiên mà dàn nhạc nhẹ của TP. Hồ Chí Minh, do cố nhạc sĩ THANH TRÚC làm Trưởng đoàn, đã lưu lại ấn tượng khó phai mờ trong lòng lãnh đạo, nhân dân và bộ đội Lào và trong lòng những người con Việt Nam sống xa Tổ quốc. Đặc biệt nhất, đây là lần đầu tiên, những thanh niên nam nữ Lào - Việt cùng sống và cùng làm việc thật sự dưới một mái nhà, cùng quản lý gian hàng hội chợ. Gian hàng đã hân hạnh được đón tiếp đồng chí Tổng Bí thư LÊ DUẨN, và tôi còn nhớ mãi một trong những lời nói của đồng chí khi tiếp xúc với 2 nhân viên Việt - Lào tại gian hàng. Đồng chí nói : "Đâu có ai phân biệt được ai là Việt, ai là Lào, nếu không nghe tiếng nói". Tóm lại, đây là dịp tôi không thể nào quên vì thấy được một

phần khả năng đóng góp của chính mình, tiềm năng của hai đất nước, triển vọng to lớn của công cuộc hợp tác chân thành, bình đẳng, cùng tôn trọng lẫn nhau và cùng có lợi, coi quyền lợi của bạn như của chính mình.

Từ đó tôi đã giúp thêm Minh Hải tham gia triển lãm tại hội chợ truyền thống Thát Luông cuối năm 1986 và góp phần tổ chức gian hàng Minh Hải tại hội chợ triển lãm khoa học kỹ thuật Hà Nội mừng Đại hội toàn quốc lần thứ 6 của Đảng. Tại đây 3 sản phẩm đầu tay của chương trình hợp tác với Lào của Minh Hải đã được tặng thưởng 3 huy chương, 2 vàng, và 1 bạc.

Từ đó tôi đã cộng tác tích cực hơn với Công ty Cimexcol Minh Hải với tư cách chuyên viên cố vấn về các chương trình hợp tác đầu tư dài hạn và toàn diện của Minh Hải tại Lào, đặc biệt là tại vùng Lạc Sao - Trung Lào, về công nông lâm nghiệp và xây dựng các công trình phúc lợi công cộng.

Sở dĩ tôi đã ngày càng gắn bó hơn là vì càng đóng góp, tôi càng thấy yêu thương con người ở đây : những con người không ngại gian khổ đã dám đem thân lột đường, mở ra một lối đi mới đầy sáng tạo và triển vọng cho đất nước, những con người từ nhiều giới khác nhau, với những ngành nghề trình độ khác nhau, đã lặn mình vào nhiều lĩnh vực của công cuộc hợp tác với một niềm tin mới mẻ và mạnh mẽ như những chiến sĩ ngoài mặt trận. Đó cũng là những người bạn Lào một mực thủy chung với sự nghiệp hợp tác Lào - Việt. Tôi yêu tất cả những con người đó và những công trình tim óc của họ, và thường sung sướng nghĩ rằng đây là một công cuộc xứng đáng để tôi dốc hết sức lực của những năm còn lại của đời mình. Càng đi sâu vào công việc của họ tôi càng nghiệm thấy hết ý nghĩa của công việc họ đang làm : củng cố cái chân của cái kiềng 3 nước Đông Dương anh em. Cùng với họ lao động, lo

toan, suy nghĩ, tôi luôn cảm thấy dâng lên trong tôi những niềm xúc động thiêng liêng. Tôi cứ nghĩ : "Ta đang góp phần xây dựng mảnh đất tiền đồn của tiền đồn. Ta đang góp phần nhỏ mọn vào mối quan hệ mật thiết răng môi".

Quá trình thâm nhập thực tế này còn đọng lại trong tôi kỷ niệm về hai lần bị lật xe trên đất Lào, một lần ở đường 8 và một lần ở đường 9. Về 2 tai nạn này tôi chỉ tiếc có một điều, một điều tiếc rẻ cứ cho là lãng mạn mà thành thật : đó là tôi chỉ bị xây xát xoàng thôi, xoàng đến nỗi đến nay không còn một dấu vết nào trên người, trong khi trước và sau tôi đã có nhiều người nằm xuống, vĩnh viễn hoặc mang thương tật suốt đời. Tôi tiếc và ước gì tôi bị nặng hơn một chút, nặng hơn một chút thôi chớ không quá nặng, để có được trên người một dấu vết gì đó của cống hiến, để gọi là "chia lửa" với anh em. Còn về sốt rét rừng thì tôi thật sự không bao giờ dám ước mơ. Nhìn thấy những anh em lên cơn hoặc hấp hối vì sốt rét, tôi sợ quá!

Những thành quả bước đầu của hai Công ty đã để lại trong tôi những kỷ niệm không bao giờ quên, đã trang bị cho tôi những bài học vô giá và cho phép tôi đi đến một số khẳng định.

Những tiếng như "hướng về Biển Đông", "mở ngõ ra phía Đông".v.v... là những tiếng đầu tiên tôi nghe khi đặt chân lên đất Lào. Những tiếng đó tôi nghe, ôi nó cảm động biết bao, khi nghĩ rằng đó là "hướng về Việt Nam" dứt khoát quay lưng với Thái Lan, với con sông Mêkong hẹp tén năm dọc biên giới Thái - Lào. Những tiếng đầy âm hưởng sâu xa đó không những được thốt ra từ miệng những đồng chí Lãnh đạo và cán bộ Lào các cấp mà còn nằm trong Nghị quyết của Đại hội, của Bộ Chánh trị Đảng nhân dân Cách mạng Lào.

Tôi cũng chứng kiến với bao xúc động quyết tâm của các đồng chí lãnh đạo và cán bộ Lào "xây dựng vùng hậu phương

chiến lược" tại vùng Lạc Sao Trung Lào, dựa lưng vào dãy Trường Sơn, mái nhà chung của hai dân tộc, cách biên giới nước ta trong gang tấc, cách thành phố Vinh của ta không đầy 100km đường chim bay.

Tôi cũng chia sẻ ước mơ hàng đầu của những người bạn Lào mở lại đường nước sông Mêkông, bế tắc từ trong chiến tranh, để giao lưu hàng hóa giữa Nam Lào, Campuchia, miền Nam nước ta và ngược lại.

Tất cả những điều đó thật là hấp dẫn, nhưng cũng phải thành thật nói rằng, cho tới trước đầu năm 1985, nó chỉ nằm trong Nghị quyết.

Mãi đến đầu năm 1985, ở cả hai phía Lào - Việt, hai Công ty song song ra đời. Để cùng một lúc tiến quân ra phía trước, ngay giữa lúc đồng bào ta nô nức đón mừng Xuân, chuẩn bị ăn Tết.

Bộ Quốc Phòng L2o cho ra đời Công ty CHẤN HƯNG MIỀN NÚI LÀO, Borisat Phathanna Khet Phoudoi, gọi tắt là BPKP, đưa những người lính đầu tiên đi làm kinh tế.

TP Hồ Chí Minh và tỉnh Minh Hải liên doanh đưa ra đời LIÊN HIỆP CÔNG TY HỢP TÁC KINH TẾ VỚI LÀO gọi tắt là CIMEXCOL, nay là CIMEXCOL MINH HẢI.

Từ đó những ước mơ và những điều nghị quyết trên đây đã lần lượt trở thành hiện thực.

Quá trình hoạt động của 2 Công ty trong vòng chưa đầy 3 năm qua tuy ngắn nhưng khó có thể tóm lược được trong vòng vài trang giấy. Tuy nhiên từ đó cũng có thể rút ra mấy khẳng định.

Con đường vượt Trường Sơn xuất gỗ qua Vinh là một khẳng định. Sau ba tháng đầu hoạt động, hai Công ty, mà chủ yếu là Cimexcol Minh Hải, đã đưa hơn 7.000m³ gỗ thông qua Vinh xuất khẩu, đem về cho hai phía hàng triệu đô la. Sau khi